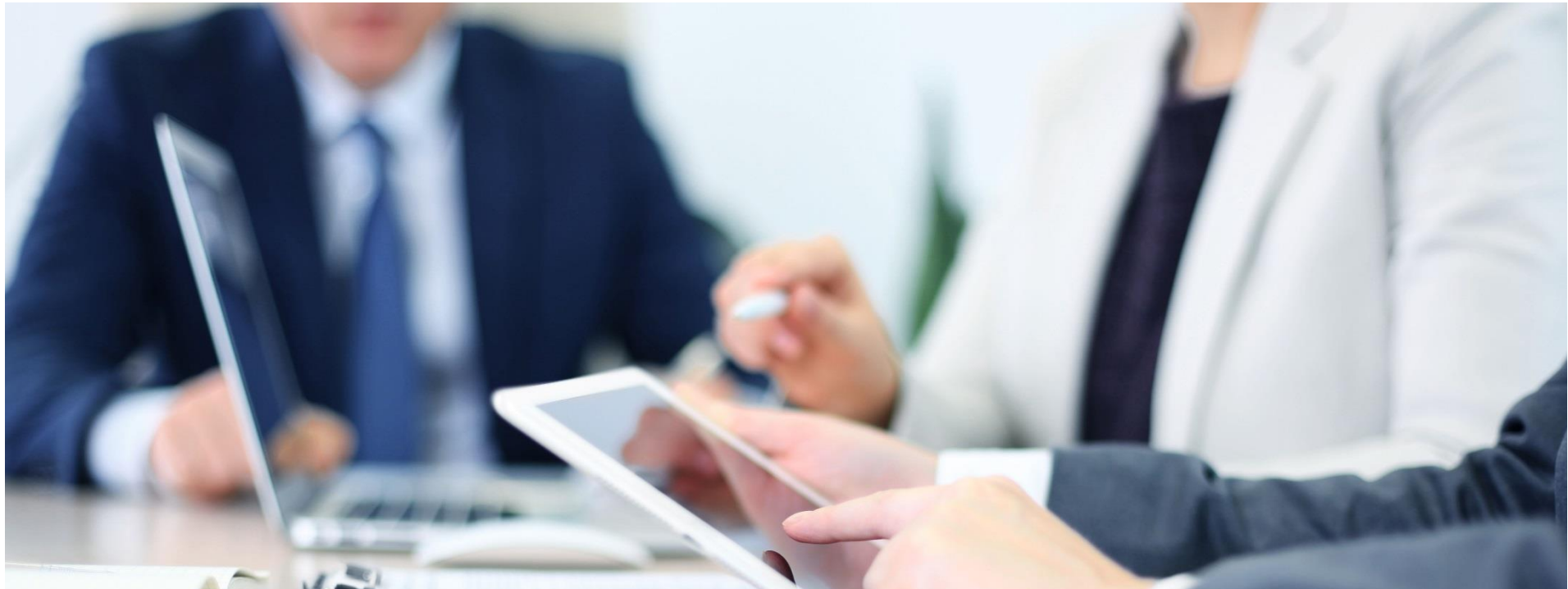

CONCEPT ACCOUNTANTSVERSLAG

xx juni 2017 Gemeente Woerden

Aan de gemeenteraad van
Gemeente Woerden
Postbus 200
2920 AE WOERDEN

Rotterdam, xx juni 2017

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt ons accountantsverslag 2016 waarin wij u verslag uitbrengen over de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening 2016 van gemeente Woerden. Dit verslag bevat onze belangrijkste bevindingen uit de controle over het afgelopen boekjaar. Daarnaast willen wij u graag informeren over ontwikkelingen op het gebied van verslaggeving en overige aangelegenheden die voor uw organisatie van belang kunnen zijn.

Wij willen de betrokken medewerkers van gemeente Woerden bedanken voor de prettige samenwerking tijdens het uitvoeren van onze werkzaamheden.

Dit verslag is bestemd voor de gemeenteraad van de gemeente Woerden. Het concept van deze rapportage is op 21 juni 2017 besproken met de auditcommissie van uw gemeente.

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij uiteraard graag bereid.

Met vriendelijke groet,

MAZARS PAARDEKOOPER HOFFMAN ACCOUNTANTS N.V.

drs. D.J. Han RA

drs. S.C. Dekkinga RA

INHOUDSOPGAVE

Managementsamenvatting

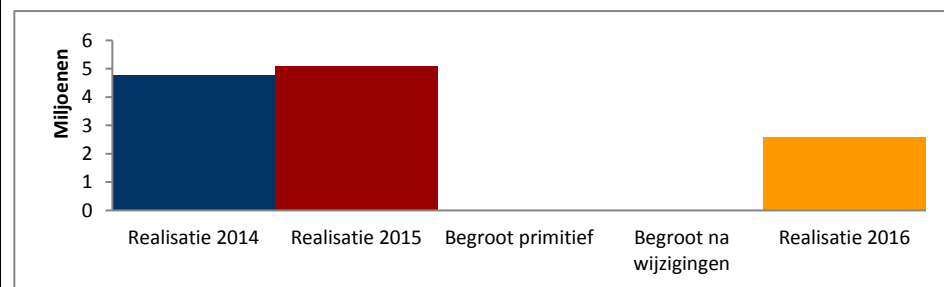
1. Accountantscontrole	2
1.1. Conclusie van de controle.....	2
1.2. Controleverschillen	3
1.3. Onze opdracht	4
1.4. Aandachtspunten.....	4
1.5. Controleaanpak	5
2. Financiële analyse	7
2.1. Analyse van het resultaat.....	7
2.2. Analyse van de financiële positie	8
2.3. Meerjarenperspectief	8
3. Bevindingen jaarrekeningcontrole	10
3.1. Schattingen.....	10
3.2. Decentralisaties sociaal domein.....	11
3.3. Subsidieverstrekingen	12
3.4. Grondexploitaties.....	12
3.5. Vennootschapsbelasting	13
3.6. SiSa-bijlage	14
3.7. Begrotingsrechtmatigheid	15
3.8. Aanbestedingswetgeving	15
3.9. WNT	16
4. Interne beheersing.....	18
5. Mededelingen aan de gemeenteraad.....	20

MANAGEMENTSAMENVATTING

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

- Wij zijn voornemens een controleverklaring met beperking te verstrekken bij de jaarrekening 2016 van de gemeente Woerden. Ons oordeel omvat zowel de getrouwe weergave van vermogen en resultaat als de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties.
- Het jaarverslag bevat de vereiste aspecten en is verenigbaar met de jaarrekening.
- De in de jaarrekening gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn aanvaardbaar.
- Er is over boekjaar 2016 sprake van totaal aan onzekerheden ad € 4,3 miljoen betreffende de decentralisaties, omdat wij geen toereikende controle-informatie hebben ontvangen waaruit de levering van de prestatie door de zorgleverancier blijkt, dit betreft enerzijds onzekerheid ontstaan bij de Sociale Verzekeringsbank en anderzijds door ontoereikende verantwoordingsinformatie vanuit zorgleveranciers.

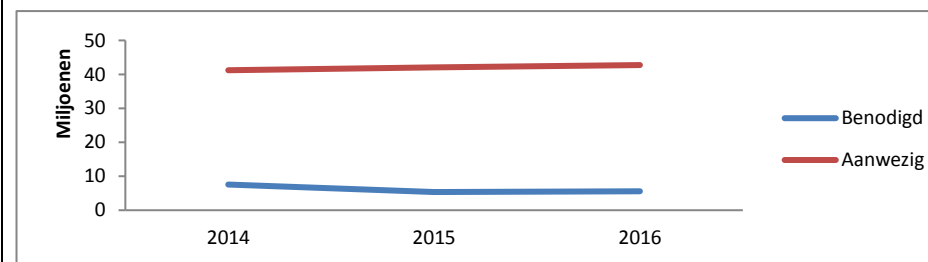
Financiële resultaten

In de jaren 2014 tot en met 2016 is ieder jaar een ruim positief resultaat gerealiseerd, bij een begroot resultaat van (bijna) nihil. Met betrekking tot het resultaten van dit jaar verwijzen we u naar pagina 139 en verder.

Analyse van het weerstandsvermogen

Vergelijking benodigde met aanwezige weerstandscapaciteit afgelopen boekjaren:

Uit de paragraaf *Weerstandsvermogen en risicobeheersing* blijkt dat de aanwezige weerstandscapaciteit vanaf 2016 ruim voldoende is gelet op het risicoprofiel van uw gemeente, met name door toename van de algemene reserve.

ACCOUNTANTSCONTROLE

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

1. ACCOUNTANTSCONTROLE

1.1. Conclusie van de controle

Onze conclusies

Op basis van de door ons verrichte werkzaamheden zijn wij voornemens een controleverklaring met beperking af te geven bij de jaarrekening 2016 van uw gemeente. Deze strekking met beperking betreft zowel de getrouwe weergave van vermogen en resultaat in overeenstemming met het *Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)* als de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties.

Daarnaast hebben wij vastgesteld dat het jaarverslag de minimale wettelijk voorgeschreven informatie bevat, dat de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening en dat het jaarverslag geen materiële afwijkingen bevat.

De verantwoording op basis van de *Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)* in de jaarrekening 2016 hebben wij gecontroleerd met inachtneming van het specifiek daarvoor van toepassing zijnde controleprotocol. Wij hebben geen fouten of onzekerheden bij deze controlewerkzaamheden aangetroffen.

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de *Nota verwachtingen accountantscontrole 2016*. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de in de SiSa bijlage opgenomen specifieke uitkeringen geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht geweest een oordeel te geven over de jaarrekening 2016 van gemeente Woerden en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden. Indien onze werkzaamheden aanwijzingen hebben opgeleverd voor opgetreden fraudes of onregelmatigheden, dan hebben wij u daar uiteraard onmiddellijk over gerapporteerd. Dit is niet aan de orde geweest. Een controle is risicogestuurd en brengt daarom nooit alle verschillen aan het licht, maar is gericht op het constateren van fouten die van materieel belang zijn voor de jaarrekening.

1.2. Controleverschillen

In de definitieve jaarrekening resteren enkele ongecorrigeerde controleverschillen, die in de tabel hieronder zijn samengevat.

Geconstateerde onzekerheden		
Omschrijving	Bedrag in €	Verwijzing
Getrouwheid en rechtmatigheid		
PGB-bestedingen Jeugd en WMO via de sociale verzekeringsbank	€ 1.618.000	Pagina 11
Zorg In Natura Jeugd en WMO, waarbij onvoldoende zekerheid is inzake de prestatielevering	€ 2.664.000	Pagina 11
Inkopen waarbij EU-aanbestedingsregels mogelijk niet zijn nageleefd	€ 265.000	Pagina XX

Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij een materialiteit van 1% van de lasten inclusief toevoegingen aan reserves gehanteerd, in overeenstemming met het controleprotocol van uw gemeente. Deze goedkeuringstolerantie heeft een omvang van € 1.403.000 (1%) voor onjuistheden en € 4.209.000 (3%) voor onzekerheden. De (som van) de geconstateerde en niet gecorrigeerde fouten en onjuistheden is hoger dan deze materialiteit, op grond waarvan wij voornemens zijn een controleverklaring met beperking af te geven. Overigens is onze oordeelsvorming een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen. Er is geen sprake van kwalitatieve afwegingen op grond waarvan wij geen goedkeurende controleverklaring zouden kunnen verstrekken.

Daarnaast was er sprake van enkele controleverschillen die zijn gecorrigeerd in de definitieve jaarrekening. De belangrijkste gecorrigeerde controleverschillen zijn:

- Inschatting van de nog te betalen kosten
- Aanpassing waardering grondexploitaties aan nieuwe BBV-richtlijn mbt grondexploitaties
- Inschatting van de nog te betalen WMO en jeugdhulp
- Enkele toelichtingen

1.3. Onze opdracht

We hebben onze werkzaamheden verricht op basis van de aan ons verstrekte opdracht, zoals vastgelegd in de opdrachtbevestiging jaarrekeningcontrole 2016. De opdracht is gericht op het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van uw gemeente over het boekjaar 2016. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Woerden.

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland geldende algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten en het controleprotocol van uw gemeente (inclusief normenkader voor de rechtmatigheid), hetgeen betekent dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden en/of onrechtmatigheden van materieel belang bevat. Het doel van onze controle is om een oordeel te geven of de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming is met het van toepassing zijnde verslaggevingsstelsel en daarmee een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen en het resultaat en of de eisen van financiële rechtmatigheid in alle van materieel belang zijnde opzichten zijn nageleefd.

Onze werkzaamheden zijn dit jaar vanwege gewijzigde wetgeving op een aantal onderdelen anders of uitgebreider dan in afgelopen jaren:

- Voor boekjaren vanaf 2016 moet de accountant vaststellen of het jaarverslag, in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de gemeente en haar omgeving, materiële onjuistheden bevat.
- Toetsing van een aantal Bbv-wijzigingen die in de jaarrekening 2016 verwerkt moeten worden, waaronder het vervallen van de categorie 'Niet in exploitatie genomen gronden' en de gewijzigde rubricering van bijdragen aan activa in eigendom van derden onder de Immateriële Vaste Activa (voorheen onder de Financiële Vaste Activa).

1.4. Aandachtspunten

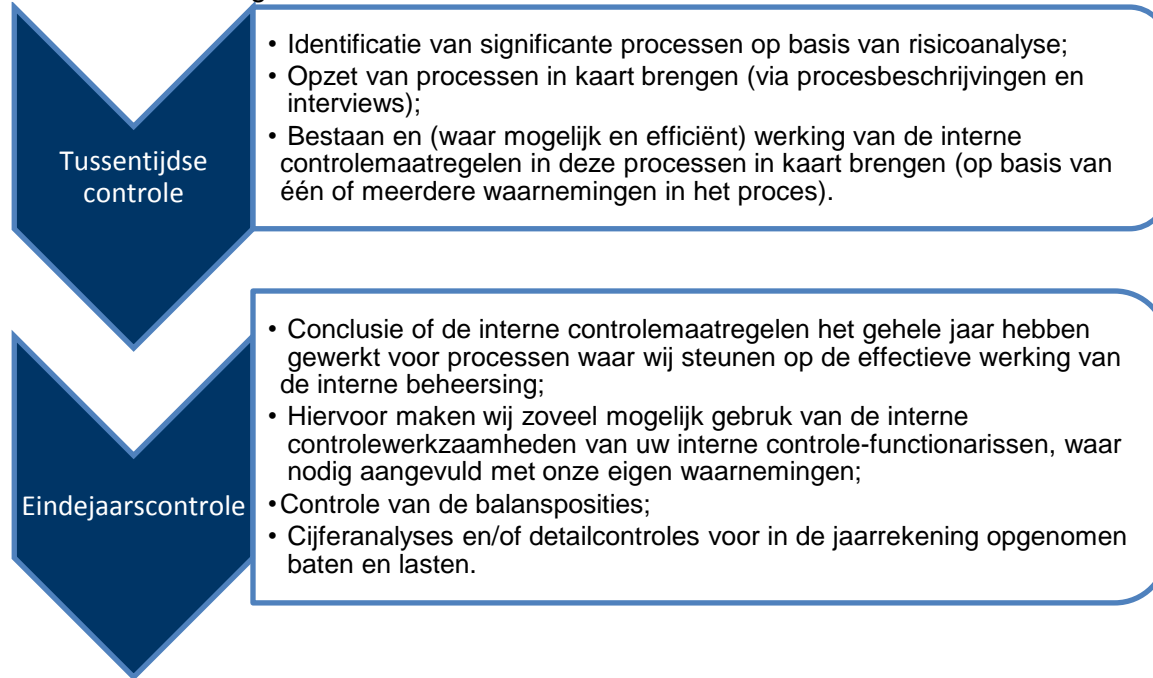
Op basis van onze analyse van de jaarrekening, uitkomsten van de interim controle en vaktechnische actualiteiten hebben wij een aantal aandachtspunten voor onze controle onderkend. Aan de volgende punten werd extra aandacht besteed bij het nader uitwerken van onze controleaanpak:

- Juiste en volledige opname van de gegevens inzake de WNT in de jaarrekening;
- Naleving Europese aanbestedingswetgeving bij het inkopen van diensten, leveringen en werken gedurende het boekjaar 2016;
- Juiste verwerking van de invoering Vennootschapsbelasting-plicht in de jaarrekening 2016;
- Waardering van de grondexploitaties in de jaarrekening 2016, waaronder het tijdig treffen van (verlies)voorzieningen;
- Rechtmatigheid van bestedingen in het sociaal domein (met name op het vlak van "nieuw" WMO), waaronder het aandachtspunt of de bij uw gemeente in rekening gebrachte zorg ook daadwerkelijk geleverd is door de zorgleverancier aan de rechthebbende (prestatielevering).

Gedurende de controle van de jaarrekening 2016 was het niet noodzakelijk om wijzigingen aan te brengen in de voorgenomen controleaanpak of in de punten waaraan extra aandacht moest worden besteed.

1.5. Controleaanpak

Onze controle valt globaal uiteen in een tweetal momenten:

Naar aanleiding van de tussentijdse controle hebben wij een managementletter uitgebracht en besproken met de gemeentesecretaris en de concerncontroller en met de auditcommissie. Een samenvatting van deze managementletter is opgenomen in het hoofdstuk Interne beheersing in dit verslag. De detailbevindingen hebben wij opgenomen in onze managementletter.

FINANCIËLE ANALYSE

Grip op de zaak

2. FINANCIËLE ANALYSE

2.1. Analyse van het resultaat

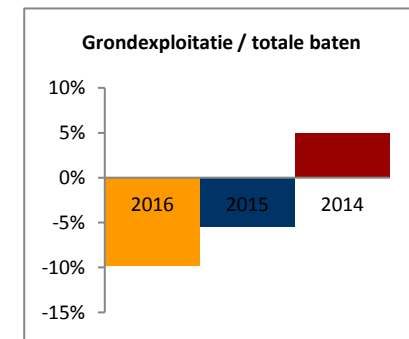
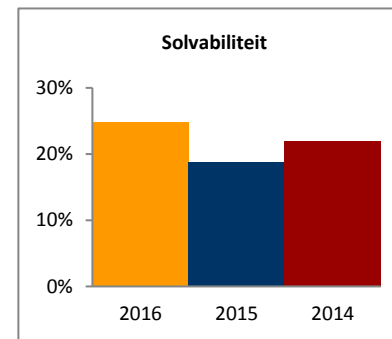
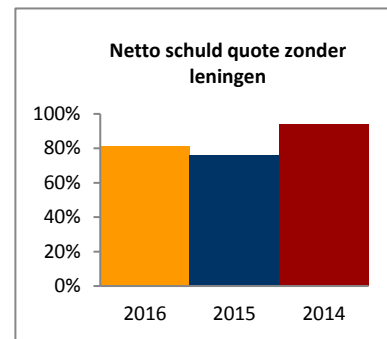
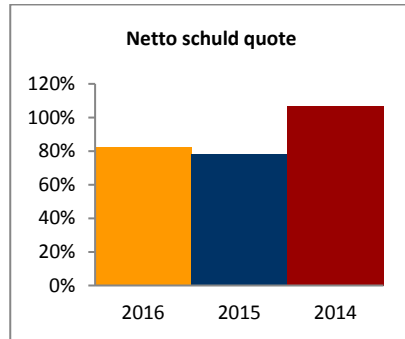
Hieronder is een samenvatting van het resultaat over 2016 opgenomen in vergelijking met de begroting 2016 en de realisatie 2015:

Samenvatting staat van baten en lasten (x € 1.000)			
	2016 realisatie	2016 begroting	2015 realisatie
Totaal baten	125.523	110.385	130.459
Totaal lasten	133.787	125.723	128.559
Resultaat voor mutaties reserves	-8.264	-15.338	1.900
Saldo reservemutaties	10.861	15.338	3.201
Resultaat na mutaties reserves	2.597	0	5.101

De resultaten voor mutaties in reserves geven voor de gemeente het meest zuivere beeld weer van het saldo van baten en lasten van het jaar. Het resultaat na mutaties laat het beste het resultaat zien dat resteert na verwerking van de afspraken met de raad over de dekking van baten en lasten. Het resultaat na mutaties in reserves is voor een belangrijk deel ontstaan door activiteiten die wel waren begroot voor 2016, maar worden overgeheveld naar 2017. Hiervoor wordt aan de raad gevraagd om budgetten over te hevelen. In de jaarrekening staan deze omschreven als budgetreserveringen.

2.2. Analyse van de financiële positie

Met betrekking tot de financiële positie zijn een aantal kengetallen te benoemen, die wij hieronder hebben weergegeven (in vergelijking met de afgelopen twee boekjaren):

Op basis van deze kengetallen zien wij de volgende ontwikkelingen in de financiële positie van uw gemeente:

- De netto schuld quote, bepaald door de langlopende schulden te delen door de totale baten, zijn bij uw gemeente op een normaal niveau. Indien dit hoger zou zijn dan 130% duidt dit op een verhoogd risicoprofiel.
- De solvabiliteit, bepaald door het eigen vermogen te delen door het totale vermogen, laat een stijgende trend zien door een toename van het eigen vermogen vanwege een positief resultaat voor bestemming. Dit is een positieve ontwikkeling. De solvabiliteit zit vlak onder de norm (25-40%).
- De ratio grondexploitatie, zijnde de balanspositie grondexploitatie in verhouding met de totale baten blijft bij uw gemeente heel laag, wat duidt op een laag risicoprofiel.

Samenvattend kunnen we stellen dat de gemeente Woerden een gemeente is met een laag risicoprofiel.

2.3. Meerjarenperspectief

Het meerjarenperspectief van de gemeente Woerden, zoals blijkt uit de programmabegroting 2017-2010, toont voor elke jaarschijf een positief geraamd saldo van baten en lasten.

BEVINDINGEN JAARREKENINGCONTROLE

Focus op onderdelen die er echt toe doen

3. BEVINDINGEN JAARREKENINGCONTROLE

3.1. Schattingen

Het toegepaste verslaggevingsstelsel is gebaseerd op wettelijke voorschriften weergegeven in het *Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)*. Naar onze mening zijn de door het college gekozen waarderingsgrondslagen en grondslagen voor resultaatbepaling voor de significante jaarrekeningposten aanvaardbaar en in overeenstemming met het *BBV*. De grondslagen die per post zijn opgenomen in de toelichting van de jaarrekening zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Het college is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant beoordelen wij deze schattingen:

Belangrijke schattingen	Mate van subjectiviteit	Onze beoordeling		Toelichting
		2016	2015	
Waardering van grond en gebouwen inclusief afschrijvingen	Laag	●	N.v.t.	De afschrijvingstermijnen zijn vergelijkbaar met die wij bij andere gemeenten zien. Er zijn geen indicaties dat de afschrijvingstermijnen niet zijn afgestemd op de economische levensduur van de activa.
Waardering van de bouwgronden In exploitatie	Hoog	●	N.v.t.	Zie toelichting in de paragraaf 3.4 grondexploitaties.
Voorzieningen	Gemiddeld	●	N.v.t.	De saldi in de voorzieningen worden jaarlijks geactualiseerd en op een consistente wijze berekend. Aan de voorzieningen liggen toereikende berekeningen en onderbouwingen ten grondslag.
Waardering van deelnemingen en verstrekte leningen (Financiële Vaste Activa)	Laag	●	N.v.t.	Er zijn geen indicaties dat een afwaardering van de boekwaarde van een deelneming of verstrekte lening noodzakelijk is.
Waardering debiteuren	Laag	●	N.v.t.	Minimaal jaarlijks wordt de voorziening voor dubieuze debiteuren geactualiseerd. Wij kunnen ons vinden in de wijze waarop de voorziening voor de diverse soorten vorderingen bepaald is.

Legenda:

● Evenwichtig ● Voorzichtig ● Optimistisch ● Buiten de bandbreedte

3.2. Decentralisaties sociaal domein

In onze managementletter zijn wij ingegaan op de uitdagingen voor boekjaar 2016 en daarna om de financiële beheersing van de taken in het sociaal domein op orde te krijgen. Uw gemeente heeft in aanloop naar de jaarrekeningcontrole veel energie gestopt in de verantwoording van de geldstromen die samenhangen met de decentralisaties. Onze bevindingen zijn als volgt:

- De van de zorgaanbieders ontvangen productieverantwoordingen zijn aangesloten met de eigen administratie van uw gemeente waarin de toegekende zorg is vastgelegd. Na onze controle van de aansluitingen tussen de bestedingen in de financiële administratie en GWS resteert een onzekerheid met betrekking tot lasten WMO van € 305.000, die wij niet hebben kunnen aansluiten op uw uitkeringsadministratie.
- Zorgaanbieders die een verantwoording met een totaal declaratiebedrag boven € 125.000 indienen, moeten een controleverklaring van hun accountant aanleveren. Het beschikbaar zijn van een goedkeurende controleverklaring geeft een onderbouwing van de daadwerkelijke levering van de zorg (prestatielevering) door de zorgleverancier aan de rechthebbende. Op basis van deze verantwoordingen constateren wij:
 - Een aantal zorgaanbieders heeft geen controleverklaring bij de productieverantwoording ingediend. Het bedrag dat hiermee samenhangt betreft € 373.000. Dit komt deels doordat zorgaanbieders met een declaratiebedrag lager dan € 125.000 geen controleverklaring hoeven in te dienen bij de jaarverantwoording. Hierdoor bestaat er onzekerheid over de prestatielevering.
 - Bij een aantal zorgaanbieders is sprake van een niet goedkeurende strekking van de controleverklaring van de accountant van de zorgaanbieder of onzekerheden in de verantwoording. Het bedrag dat hiermee samenhangt betreft € 1.800.000.
 - Een aantal zorgaanbieders heeft nog geen productieverantwoording ingediend. Het bedrag dat hiermee samenhangt betreft € 186.000.
- Deze verschillen nemen wij in onze foutenevaluatie mee als onzekerheid.
- Constatering landelijk is dat van de SVB, die het beheer van de persoonsgebonden budgetten (PGB's) uitvoert, geen sluitende informatie is ontvangen over de getrouwe en rechtmatige besteding van de PGB's. Het totaalbedrag aan PGB's 2016 voor WMO en Jeugd is € 1.618.000. Dit bedrag hebben wij als onzeker aangemerkt. De auditdienst van de SVB heeft een afkeurende controleverklaring afgegeven bij de totale bestedingen op kasbasis in 2016. Hierbij is een fout geconstateerd voor zowel WMO als Jeugd van 34%. Dit betreft zowel materiele als formele afwijkingen.

Bij de bestedingen van het sociaal domein is een achterstand met de controle en autorisatie van declaraties door de gemeente ontstaan. Ook geeft u aan dat door zorgleveranciers veel declaraties niet op de juiste wijze of met de juiste informatie worden ontvangen. In de jaarrekening bestaan de lasten WMO en Jeugdhulp voor circa een derde uit in 2016 goedgekeurde declaraties en voor circa twee derde uit declaraties die pas in 2017 zijn goedgekeurd of die inmiddels nog steeds gedeclareerd en goedgekeurd moeten worden.

Voor de inkoop van zorg met betrekking tot WMO en Jeugd werkt de gemeente Woerden samen met andere gemeenten via Utrecht-West. Door Utrecht-West wordt namens de samenwerkende gemeenten zorg ingekocht en gecontroleerd. Met betrekking tot de inkoop van zorg is er een complexiteit in de controle van de bestedingen doordat er middels een gemiddeld tarief is ingekocht, dat alleen op totaalniveau bij Utrecht-West gecontroleerd kan worden. Bij de controle van de productieverantwoordingen constateert Utrecht-West bij de controle die zij uitvoert een aantal bevindingen. Op welke wijze de geconstateerde bevindingen een eventueel effect hebben op de afrekening van de zorg richting de zorgleveranciers is niet concreet door de gemeente vastgelegd.

3.3. Subsidieverstrekingen

Bij de controle van de subsidieverstrekingen door de gemeente hebben wij vastgesteld dat er een vertraging is geweest met het vaststellen van de subsidies 2015 door de gemeente. Volgens de subsidieverordening van uw gemeente hadden de subsidies over 2015 in de 2^e helft van 2016 vastgesteld moeten worden. In het voorjaar 2017 zijn de meeste subsidies over 2015 door uw gemeente vastgesteld. Deze termijnoverschrijding is een formele onrechtmatigheid en geen financiële onrechtmatigheid die wij in onze foutenevaluatie meenemen. Van 2 subsidies met een omvang van samen circa € 200.000 is de subsidie over 2015 nog niet vastgesteld.

3.4. Grondexploitaties

De controle van de grondexploitaties vraagt veel aandacht van ons als accountant, vanwege de hoge mate van schattingonzekerheid/bandbreedte die met deze jaarrekeningpost samenhangt. Wijzigingen in uitgangspunten die bij het doorrekenen van de grondexploitaties gehanteerd worden hebben een grote invloed op de financiële uitkomst van de grondexploitaties en ook op projectniveau dienen te maken kosten en de te realiseren opbrengsten, inclusief de timing daarvan, ingeschat worden. De jaarrekening is gebaseerd op het scenario zoals wordt vastgesteld via het MPG door de gemeenteraad.

De bouwgronden in exploitatie hebben een omvang van € 12,4 miljoen negatief (2015: € 7,1 miljoen negatief). Dit betreft historische kosten van € 4,4 miljoen onder aftrek van een verliesvoorziening van € 16,8 miljoen voor Defensie-eiland (2015: € 9,0 miljoen resp € 16,5 miljoen). Naast deze bouwgronden in exploitatie bezit de gemeente de niet in exploitatie genomen gronden ad € 0,3 miljoen. Deze gronden werden in 2015 onder voorraden (NIEGG) gepresenteerd en door BBV-wijziging in 2016 onder de materiele vaste activa. De boekwaarde is hiervan ongewijzigd.

De gemeente heeft 4 grondexploitatieprojecten in exploitatie:

- Snel en Polanen betreft een groter woningbouw exploitatieproject met een boekwaarde van € 12,7 miljoen negatief. Dit wil zeggen dat er tot op heden meer opbrengsten zijn ontvangen dan dat er kosten zijn gemaakt. De eindverwachting van dit project is een positief resultaat van € 10,2 miljoen. Om dit te realiseren worden er nog € 48,4 miljoen aan kosten verwacht en bedragen de nog te verwachten opbrengsten € 45,9 miljoen
- Kamerik N.O. II betreft een kleiner woningbouw exploitatieproject met een boekwaarde van € 0,4 miljoen negatief. De eindverwachting van dit project is een positief resultaat van € 1,1 miljoen. Om dit te realiseren worden er nog € 1,4 miljoen aan kosten verwacht en bedragen de nog te verwachten opbrengsten € 2,0 miljoen.
- Defensie-eiland betreft een woningbouw exploitatieproject, dat voor het overgrote deel reeds gerealiseerd met een boekwaarde van € 17,0 miljoen positief. De eindverwachting van dit project is een negatief resultaat van € 16,8 miljoen. Om dit te realiseren worden er nog € 1,2 miljoen aan kosten verwacht en bedragen de nog te verwachten opbrengsten € 1,7 miljoen.

- Grondexploitatie brediuspark is een in 2016 nieuw in exploitatie genomen project. De boekwaarde van € 0,6 miljoen ultimo 2016 betreft met name de ingebrachte boekwaarde van de Brediusboerderij. De eindverwachting van dit project is een positief resultaat van € 1,1 miljoen. Om dit te realiseren worden er nog € 0,8 miljoen aan kosten verwacht en bedragen de nog te verwachten opbrengsten € 2,5 miljoen.

Om te bepalen of de gemeente deze boekwaarden terugverdient, zijn meerjarenprognoses van de grondexploities opgesteld binnen de gemeente. Hierin is alle bekende informatie over toekomstige kosten en te verwachten opbrengsten door uw gemeente verwerkt.

3.5. Vennootschapsbelasting

De gemeente Woerden valt sinds 1 januari 2016 onder de vennootschapsbelastingplicht van overheidsondernemingen (VPB). Voor directe overheidsondernemingen geldt dat zij slechts belastingplichtig zijn *voor zover* zij een onderneming drijven (lees: beperkt vennootschapsbelastingplichtig). U heeft beoordeelt welke activiteiten belast, onbelast, dan wel vrijgesteld zijn voor de vennootschapsbelasting. Daarnaast heeft u per cluster van activiteiten getoetst of de gemeente daarmee 'door de ondernemingspoort' gaat. Uit deze analyse volgt de conclusie dat de gemeente Woerden voor het jaar 2016 door de ondernemingspoort komt en over het jaar 2016 een aangifte vennootschapsbelasting moet in te dienen. Over 2016 zullen dit de baten en lasten met betrekking tot parkeren en grondexploitatie zijn. Om tot een aangifte te kunnen komen moet er eerst een fiscale openingsbalans worden opgesteld, waarbij een fiscale waarde voor de grondexploitaties en de parkeergarage moet worden bepaald. De resultaten met betrekking tot parkeren en grondexploitaties hebben een omvang van circa € 300.000 positief, wat tot een VPB-last van circa € 70.000 zou leiden. Omdat de fiscale openingsbalans nog niet bepaald, zijn nog geen lasten of baten vennootschapsbelasting in de jaarrekening opgenomen.

3.6. SiSa-bijlage

De SiSa-bijlage bevat de verantwoording over aan uw gemeente toegekende subsidies waarvan het Rijk heeft besloten dat de verantwoording via de SiSa-bijlage in de jaarrekening dient plaats te vinden. Op grond van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden, Artikel 5 lid 4, dienen wij te rapporteren over de fouten en onzekerheden die wij hebben aangetroffen bij de controle van de de SiSa bijlage. Wij constateren dat geen sprake is van financiële fouten of onzekerheden. Dit is hieronder in de voorgeschreven tabel samengevat.

Code	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/ onzekerheid
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2017 (OAB)	n.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
E27B	Brede Doeluitkering verkeer en vervoer tussen medeoverheden	n.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet _gemeentedeel 2016	n.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet _totaal 2015	n.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2016	n.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2015	n.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.

3.7. Begrotingsrechtmatigheid

In de jaarstukken 2016 legt het college in de toelichting op de staat van baten en lasten verantwoording af over de realisatie van de lasten en baten ten opzichte van de begroting na wijzigingen. In de toelichting op de staat van baten en lasten een toelichting opgenomen over de afwijkingen tussen de realisatie en begroting na wijziging en welk deel hiervan incidenteel is.

Voor de overschrijdingen op de programma's 2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer (overschrijding € 3,5 miljoen), 6. Ruimtelijke ontwikkeling (overschrijding € 8,6 miljoen) en 7. Algemene inkomsten (overschrijding € 0,2 miljoen) concluderen wij, dat de begrotingsoverschrijdingen wel rechtmatig zijn.

3.8. Aanbestedingswetgeving

Het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole, zoals vastgesteld door de gemeenteraad, bevat onder andere de Europese aanbestedingswetgeving. Bij onze jaarrekeningcontrole hebben wij aan de hand van een door uw gemeente uitgevoerde inkoopanalyse gecontroleerd of de aanbestedingswetgeving gedurende boekjaar 2016 is nageleefd. Onze bevindingen zijn als volgt:

- Bij twee inkoop is onzeker of de EU aanbestedingswetgeving op juiste wijze wordt nageleefd. Het betreft een inkoop van brandstof en een onderhoudscontract, dat in het verleden is gegund. De omvang van deze onzekerheid betreft € 265.000.

Op 1 juli 2016 zijn de Aanbestedingswet en de Gids proportionaliteit gewijzigd. Belangrijke doelstellingen van de wijzigingen zijn het aanbestedingsproces te flexibiliseren en innovatie en duurzaamheid te bevorderen. In de oude aanbestedingsrichtlijnen werd onderscheid gemaakt tussen 2A- en 2B-diensten. Op 2A-diensten was het volledige regime van de aanbestedingsrichtlijnen van toepassing, waar op 2B-diensten een verlicht regime van toepassing was. Achterliggende gedachte was dat bij 2B-diensten slechts sprake zou zijn van een beperkt grensoverschrijdend belang. Naast sociale en gezondheidsdiensten was dit verlichte regime ook bij inhuur van extern personeel van toepassing. In de nieuwe aanbestedingsrichtlijnen is wel een verlicht regime geïntroduceerd voor sociale en andere specifieke diensten, maar de inhuur van personeel valt daar niet onder. Gemeenten moeten daarom vanaf 1 juli 2016 het volledige regime toepassen bij het gunnen van contracten vanwege inhuur van extern personeel.

De gemeente Woerden maakt voor de inhuur van personeel gebruik van een marktplaats om opdrachten openbaar in de markt te plaatsen. Wij vragen u wel aandacht er voor te houden dat alle inhuur opdrachten via deze wijze worden aanbesteed om te voorkomen dat in 2017 voor dergelijke voormalige 2B-diensten niet op juiste wijze is aanbesteed.

3.9. WNT

Controle WNT 2016

Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector wettelijk gemaximeerd. Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt ook voor niet-topfunctionarissen met een bezoldiging hoger dan de maximale normbedragen.

In het kader van de jaarrekening 2016 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting in de jaarrekening.

Tevens hebt u vastgesteld dat er geen functionarissen zijn die een hoger bezoldiging dan de maximale normbedragen hebben ontvangen.

Wij hebben de in de jaarrekening opgenomen verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) gecontroleerd met inachtneming van de Beleidsregels toepassing WNT 2016. Op basis van onze controle, waaraan het door het ministerie van BZK opgestelde Controleprotocol WNT ten grondslag ligt, hebben wij vastgesteld dat de WNT in 2016 is nageleefd en dat de toelichting hierover in de jaarrekening na de doorgevoerde correcties geen fouten en/of onzekerheden bevat.

De maximale WNT-drempel bedraagt in 2016 € 179.000 en wordt in 2017 verhoogd naar € 181.000.

Evaluatiewet WNT

In 2015 heeft de eerste integrale evaluatie van de WNT plaatsgevonden, gericht op de effecten en de doeltreffendheid van de wet. Naar aanleiding van het rapport dat hieruit is voortgekomen, is het wetsvoorstel Evaluatiewet WNT tot stand gekomen. Indien dit wetsvoorstel wordt aangenomen, zou het ingang moeten treden per 1 juli 2017. Uit de evaluatie bleek dat er goede mogelijkheden zijn om de doelmatigheid van de WNT te vergroten door de regeldruk te verminderen.

Het wetsvoorstel Evaluatiewet WNT bevat onder meer:

- de afschaffing van het verbod op variabele beloningen voor zover door de uitbetaling van deze beloning de maximale bezoldigingsnorm niet wordt overschreden.
- het begrip “gewezen topfunctionaris” komt te vervallen en de topfunctionaris blijft onder voorwaarden nog vier jaar als topfunctionaris gekwalificeerd en dus ook genormeerd.
- een uitbreiding van de uitzondering voor algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomsten of een wettelijk voorschriften met uitkeringen op grond van een algemene bepaling uit een cao (die dus niet algemeen verbindend verklaard is) of een sociaal plan.
- een anticumulatiebepaling voor topfunctionarissen in een bestuurdersfunctie, die met verschillende WNT-partijen een dienstbetrekking aangaan
- een algemene antimisbruikbepaling die de minister de bevoegdheid geeft om onderzoek te doen en handhavend op te treden indien partijen gebruik maken van constructies die beogen en doel en de strekken van de WNT te ondermijnen.

INTERNE BEHEERSING

Het gevoel in control te zijn is een goed gevoel

4. INTERNE BEHEERSING

Met name ten aanzien van de verdere borging van de naleving van aanbestedingswetgeving en de ontrole op de prestatielevering bij inkoop zorg in natura hebben wij via onze managementletter de aandacht van uw gemeente gevraagd.

Vanuit onze bevindingen met betrekking tot de jaarrekeningcontrole willen wij u aandacht vragen voor de financiële beheersing rond het sociaal domein. Daarnaast vragen wij uw aandacht voor de kwaliteit en de voldoende capaciteit van de financiële functie. Hierbij is ook van belang om de dienstverlening aan de gemeente Woerden en Oudewater op een meer eenduidige manier in te richten en uit te voeren.

Reikwijdte werkzaamheden

Wij hebben de administratieve organisatie en de daarin verweven maatregelen van interne beheersing van uw gemeente beoordeeld, voor zover van belang in het kader van onze jaarrekeningcontrole en ter bepaling van de diepgang van de door ons uit te voeren controlewerkzaamheden. Ons onderzoek van de interne beheersing heeft zich niet verder uitgestrekt dan noodzakelijk was om tot een oordeel te komen over de jaarrekening. Daarom kunnen wij u ook geen oordeel over de interne beheersing geven.

MEDEDELINGEN AAN DE GEMEENTERAAD

Vanuit onze rol als onafhankelijk accountant

5. MEDEDELINGEN AAN DE GEMEENTERAAD

Reikwijdte werkzaamheden

Wij bespreken met het ambtelijk management de kwaliteit, en niet alleen de aanvaardbaarheid, van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving. In deze bespreking komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals:

- nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen;
- schattingen, beoordelingen en onzekerheden;
- bijzondere transacties;
- waarderingsgrondslagen met betrekking tot significante jaarrekening-posten, inclusief het tijdstip waarop transacties plaatsvinden en de periode waarin die worden verantwoord.

Naar onze mening zijn de door het college gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de belangrijke posten in de jaarrekening en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

Discussies met het college

Er waren geen verschillen van inzicht met het college of management over de waarderingsgrondslagen, de financiële administratie, de verslaggeving of onze controlewerkzaamheden. Voorts hebben wij op grond van de door ons verrichte werkzaamheden geen discussies gehad met het college over belangrijke alternatieve verwerkingwijzen van posten of transacties.

Niet gecorrigeerde afwijkingen

Na onze controle resteren enkele afwijkingen die geaggregeerd niet tot afwijking van materieel belang leiden voor het beeld van de jaarrekening. Het overzicht van niet gecorrigeerde afwijkingen is als bijlage bij de bevestiging bij de jaarrekening door het college gevoegd.

Fraudes en andere onregelmatigheden

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en het ontdekken van fraude en onjuistheden berust bij zowel de gemeenteraad als bij het college. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude en onjuistheden. Het onderzoek van de accountant richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude en onjuistheden. Indien bij de uitvoering van de controleopdracht aanwijzingen voor fraude worden verkregen, dient de accountant een aanvullend onderzoek te verrichten ongeacht de aard en mogelijke omvang van de vermoedelijke fraude. Indien onze controle een afwijking als gevolg van fraude, een vermoedelijke fraude of een onjuistheid signaleert, zullen wij deze informatie uiteraard direct bespreken met het college en met de gemeenteraad en onder bepaalde omstandigheden met regelgevende en justitiële instanties, zoals verwoord in de Verordening op de Fraudemelding.

Tijdens de controlewerkzaamheden met betrekking tot boekjaar 2016 hebben we geen constatering gedaan die een indicatie kunnen zijn voor een mogelijke fraude.

Gelet op de verantwoordelijkheid van het college adviseren wij het onderwerp fraude periodiek te bespreken in vergaderingen van het college aan de hand van een frauderisicoanalyse.

Onafhankelijkheid

Met betrekking tot de door ons uitgevoerde controle van de jaarrekening van de gemeente Woerden over het jaar 2016 zijn ons geen feiten en omstandigheden bekend die onze onafhankelijkheid en objectiviteit voor de door ons verstrekte controleverklaring bedreigd hebben.

Hieronder hebben wij in dat kader een overzicht van de door ons team bestede uren opgenomen (inclusief schatting van nog te maken uren).

	Realisatie	Begroting
Partner		
Manager		
Junior-manager		
Overige teamleden		
Totaal controleteam		

Bovenstaande overzicht hebben wij op dit moment nog niet gevuld. Wat wij u wel kunnen melden is dat de realisatie van onze uren veel hoger is dan de oorspronkelijk begrote uren. Deze overschrijding heeft onder andere te maken

Automatiseringsomgeving

Artikel 2:393 lid 4 Burgerlijk Wetboek vereist dat de accountant in het kader van de controle van de jaarrekening verslag uitbrengt omtrent zijn bevindingen met betrekking tot de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Hoewel dit artikel voor een gemeente niet van toepassing is, merken wij in het verlengde hiervan wel op dat de jaarrekeningcontrole geen significante tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht heeft gebracht. Wij hebben de geautomatiseerde gegevensverwerking onderzocht voor zover wij dat noodzakelijk achten in het kader van de controle van de jaarrekening. De accountantscontrole kan daarom leiden tot andere constatering dan wanneer een gericht onderzoek naar de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zou plaatsvinden.

Mazars heeft meer in huis dan state-of-the-art kennis op het gebied van accountancy en fiscaliteit. We willen bijdragen aan het succes van onze klanten door, binnen de kaders van ons vak, onverwachte inzichten, verrassende mogelijkheden en nieuwe oplossingen te bieden.

Mazars. Verandert kennis in kansen

Contact

Mazars

drs. D.J. Han RA

Flight Forum 760 - Postbus 8692 - 5605 KR Eindhoven

jankhim.han@mazars.nl

088 27 71 700 | 06 1094 4962

www.mazars.nl

drs. S.C. Dekkinga RA

Watermanweg 80 - Postbus 23123 - 3001KC Rotterdam

siebe.dekkinga@mazars.nl

088 27 71 306 | 06 4620 1238